

P.Z. br. 439/7

HRVATSKI SABOR

Zastupnica Katarina Peović

U Zagrebu, 11. srpnja 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: **AMANDMANI NA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA, drugo čitanje, P.Z. br. 439** - predlagateljica: Vlada Republike Hrvatske

Temeljem članka 196. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog Sabora (NN 81/13, 113/16) podnosim amandmane na KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA, drugo čitanje, P.Z. br. 439 - predlagateljica: Vlada Republike Hrvatske

AMANDMAN 1

Članak 4., stavak 5. mijenja se i glasi:

“(5) Pomorsko dobro je u upotrebi svih i svatko ima pravo, pod jednakim uvjetima, služiti se pomorskim dobrom u skladu s njegovim osobinama, prirodi i namjeni.”

Obrazloženje

Članak 4., stavak 5., kako je napisan u drugom čitanju Zakona, predstavlja logički nonsens. Naime ustvrđuje se da je pomorsko dobro u upotrebi svih, osim ako Zakonom nije drugačije određeno. Ustvrđuje se da svatko ima pravo, osim ako nema (to pravo), odnosno ako to nije slučaj. Ako netko ipak nema pravo, jer je Zakonom drugačije određeno, onda se ne može ustvrditi da “svatko ima pravo” (na pomorsko dobro).

Članak se mora izmijeniti ili tako da se obriše dio “osim kad je ovim Zakonom drugačije propisano”, ili tako da se utvrdi da svatko nema pravo.... na pomorsko dobro.

Nejasnoće i nelogičnosti u zakonima pridonose nepravdi i nejednakosti, jer kada je zakon nejasno napisan, s puno neodređenih apstraktnih odredbi koje su podložne različitim interpretacijama tada do izražaja dolazi ona „između dva jednaka ili suprotstavljena prava (koncesionara i javnosti) odlučuje sila“. A sila je čvrsto na strani privatnih poduzetnika i njihovih 'zaštitara' (kako fizičkih tako i institucionalnih).

AMANDMAN 2

Članak 8., stavak 2. mijenja se i glasi:

“(2) Cilj upravljanja pomorskim dobrom mora biti održivi razvoj, očuvanje pomorskog dobra za buduće naraštaje.”

Obrazloženje

Članak 8., stavak 2. u postojećoj verziji prijedloga Zakona općenit je i nejasan. Što znači da “upravljanje pomorskim dobrom mora biti cjelovito”? Nije definirano što bi bilo cjelovito upravljanje, stoga bi bilo bolje izostaviti fraze koje su nejasne ili otvaraju mogućnosti za različite interpretacije.

AMANDMAN 3

Članak 8., stavak 8., točka 2. mijenja se i glasi:

“2. prethodnoj promjeni procjene rizika povezanih sa zahvatima u prostoru, djelatnostima i infrastrukturuom kako bi se spriječio ili umanjio njihov negativni učinak na pomorsko dobro.”

Obrazloženje

Riječ je o pravopisnoj normi, naime, prijedlog "sa" koristimo ispred riječi koje počinju suglasnicima s, š, z i ž.

AMANDMAN 4

Članak 8., stavak 8., točke 3. i 4. mijenjaju se i glase:

"3. *sagledavanju* na integralan način svih elementa koji se odnose na hidrološke, geomorfološke, klimatske i kulturološke sustave kako se ne bi premašili prihvatni kapaciteti određenog dijela obale i kako bi se spriječili negativni učinci razvitka u prostoru
4. *primjeni* ekosustavnog pristupa pri planiranju prostora i upravljanju, uz održivi razvitak pomorskog dobra uz izbjegavanje nepotrebne koncentracije i nekontroliranog širenja gradnje na pomorskom dobru."

Obrazloženje

Riječ je o pravopisnoj normi. U rečenicama se pogrešno sklanjaju imenice *sagledavanje* i *primjena*.

AMANDMAN 5

Članak 10., stavak 11. mijenja se i glasi:

(11) Vlasnik nekretnine na koju se proširuje prostor pomorskog dobra u dubinu kopna radi izgradnje ili proširenja neke *građevine* (primjerice radi izgradnje ili proširenja luke ili šetnice u svrhu provedbe dokumenata prostornog uređenja i sl.) *od javnog interesa*, a koja *izvorno* nije bila pomorsko dobro, ima pravo na naknadu po propisima o izvlaštenju.

Obrazloženje

Stavak 11. članka 10. nije pisan prema pravopisnim normama hrvatskog jezika (*građevina-građevine*; izvorna-izvorno). Potrebno je dodati da se izvlaštenje može provesti samo ako je od javnog interesa, s obzirom na to da ima slučajeva gdje se izvlaštenje provodi u privatnom interesu.

AMANDMAN 6

Članak 13., stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Na dijelu pomorskog dobra opća upotreba pomorskog dobra se može ograničiti, ili iznimno isključiti na određeno vrijeme na temelju koncesije, posebne upotrebe pomorskog dobra, davanjem prava na privremeno gospodarsko korištenje pomorskog dobra te davanjem luke otvorene za javni promet na upravljanje lučkoj upravi. *Ograničavanje upotrebe pomorskog dobra ne odnosi se na plaže.*"

Obrazloženje

Člankom 13., stavkom 1. definirana je opća upotreba pomorskog dobra, odnosno njeno ograničenje. Tako je određeno da se na dijelu pomorskog dobra opća upotreba pomorskog dobra može ograničiti, ili iznimno isključiti na određeno vrijeme na temelju koncesije, posebne upotrebe pomorskog dobra, davanjem prava na privremeno gospodarsko korištenje pomorskog dobra te davanjem luke otvorene za javni promet na upravljanje lučkoj upravi. No ako je točan iskaz resornog ministra koji je više puta ponovio da neće biti ograničenja pristupa plažama, onda bi to trebalo stajati i u ovom članku koji je ipak, protivno ministrovim navodima, omogućio da se pristup dijelovima plaža ograniči.

Plaža je, naime, i u Zakonu člankom 3., stavkom 1., točkom 17. Definirana kao "prirodni ili izgrađeni i uređeni kopneni i pripadajući morski prostor pomorskog dobra koji služi za boravak, rekreaciju i kupanje te s tim povezane aktivnosti". Plaža bi trebala biti dostupna svima, bez ikakvog ograničenja. No u praksi vidimo da nije tako.

Navest ćemo samo jedan poznati slučaj koncesionara Marija Kovačevića, vlasnika lanaca kafića, lounge-barova u Opatiji, Zagrebu i Splitu, koji je dobio koncesiju na plaži u Medveji, da bi cijelu plažu zatvorio za pristup javnosti ležaljka, stoga nije bilo mjesta za kupaće koji nisu bili spremni platiti za ležaljku. Da bi zatim angažirao i redare koji su više bili 'izbacivači' koji su posjetiteljima kopali po torbama ne bi li našli sendvič ili neku hranu, jer je vlasnik koncesije smatrao da bi oni trebali kupovati i jesti samo njegovu hranu.

Njegovi "redari" su čak blokirali policiju u deložaciji i pokušaju da se ukloni objekte koje je mimo koncesije instalirao u Medveji.

Nakon toga, 2013. godine, Grad Rijeka je istom koncesionaru dao petogodišnju koncesiju na plaži Ploče ispod bazenskog kompleksa na Kantridi, koju je već u prvoj godini grubo kršio tako da je postavio puno više ležaljki nego što mu je koncesijom odobreno. Također je ponovno angažirao 'izbacivače' da posjetiteljima brane da dolaze sa svojim ručnicima i hranom na plažu. Ne treba ni spominjati da taj koncesionar nije uopće uložio u uređenje plaže ona sredstva koja je prema koncesiji imao obavezu uložiti. Nakon brojnih pritužbi građana Grad Rijeka, tek nakon druge godine, pokreće raskidanje koncesije, ali se i to odužilo jer je sud najprije poništio tu odluku...

Ukratko, koncesionar je u par godina preko koncesija stekao veliku materijalnu korist u Medveji, a nakon toga na Kantridi, tjerajući posjetitelje s plaža, braneći im da unose hranu i slično. Ovaj Zakon trebao bi omogućiti da se ovakvi slučajevi ne ponavljaju.

AMANDMAN 7

Članak 14. stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) Vlada Republike Hrvatske posebnom odlukom osnovat će Stručni savjet za planiranje i gradnju na pomorskom dobru u sastavu od devet članova imenovanih od istaknutih stručnjaka arhitekture, pejzažne arhitekture, zaštite okoliša i prirode, urbanizma , krajobraza i dr. *Zadaća članova Stručnog savjeta je zaštita javnog dobra od privatnih interesa.*”

Obrazloženje

Potrebno je definirati zadaću članova Stručnog savjeta, obzirom da je evidentno da zakonodavcu nije u interesu obrana javnog dobra od partikularnih, privatnih interesa vođenih materijalnom dobiti.

AMANDMAN 8

Članak 24. stavak 4. mijenja se i glasi:

“Nedopuštena gradnja na koncesioniranom području mora se ukloniti kao uvjet za konzumiranje koncesije.”

Obrazloženje

Stavkom 4. ovog članka definirano je da u slučaju izmjene dokumenata prostornoga uređenja Ministarstvo, na prijedlog Županijskog povjerenstva za granice pomorskog dobra, može donijeti rješenje o izmjeni granice lučkog područja, te da navedeno ne utječe na stečena prava koncesionara te da je neovisno o izmjeni dokumenata prostornoga uređenja dopuštena rekonstrukcija građevina na koncesijskom području

Postavlja se pitanje nije li člankom 24. stavkom 4. na koncesioniranom području praktički omogućena nezakonita gradnja? Ako se izmijene dokumenti prostornoga uređenja Ministarstvo može, a na prijedlog Županijskog povjerenstva za granice pomorskog dobra, donijeti rješenje o izmjeni granice lučkog područja, a zatim omogućiti izgradnju na pomorskom dobru, odnosno koncesioniranom području. Stoga, da bi se otklonila svaka sumnja, potrebno je mijenjati stavak 4. članka 24. tako da se osigura upravo suprotno - da se onemogući i otkloni svaka nezakonita gradnja.

AMANDMAN 9

Članak 24., stavak 5. briše se.

Obrazloženje

Ovim se člankom i stavkom omogućava da izmijene dokumenti prostornoga uređenja tako da luka više nije planirana, a zatim da se dio lučkog područja može evidentirati u katastru i zemljišnoj knjizi kao vlasništvo Republike Hrvatske.

Drugim riječima, dio koji je bio do tada namijenjen luci, nakon izmjene prostornog plana može se razvlastiti. Naime, neko područje se najprije odredi za luku, pa se zatim izmijeni

prostorni plan, pa se kao vlasnik upiše Republika Hrvatska, nakon čega Vlada, bez konzultacija s jedinicama lokalne samouprave, može s tim prostorom raspolagati.

AMANDMAN 10

Članak 35., stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) Upravljanje pomorskim dobrom temelji se na Nacionalnom planu upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom i morskim lukama, koji donosi Hrvatski sabor, a s kojim svi planovi upravljanja pomorskim dobrom moraju biti usklađeni.”

Obrazloženje

Hrvatski sabor je predstavničko tijelo vlasti i treba imati ovlasti očuvanja i zaštite pomorskog dobra.

AMANDMAN 11

Članak 39. briše se.

Obrazloženje

Ovim člankom omogućeno je da upravni odjel za prostorno planiranje i gradnju svojom suglasnošću na plan upravljanja pomorskim dobrom unutar zaštićenog dijela prirode odobri građenje bez projekata. Važno je zaštititi pomorsko dobro unutar zaštićenog dijela prirode od gradnje koja nije prošla nikakve valorizacije, već se pukim birokratizmom omogućilo ono što bi se inače smatralo bespravnom gradnjom.

Osim toga, upravni odjeli za prostorno planiranje nisu ovlašteni za kontrolu ovakvih dokumenata niti bi imalo smisla da ih kontroliraju. Uopće ideja da se na ovaj način izdaju dozvole za gradnju jedinicama lokalne samouprave, a bez zakonom propisane projektne dokumentacije je planirana devastacija. Poznata je afera Baška Voda gdje je i službenica ministarstva lobirala kod JLS da stave u Plan upravljanja pomorskim dobrom ono što treba privatnom i podobnom investitoru, kako bi se izbjegla procedura ishodaženja dozvola za građenja. Također i koncesija na pomorsko dobro/afera Umag – Savudrija gdje direktno JLS devastira obalu u kilometarskoj dužini za potrebe privatnog interesa. Dakle, u praksi su dokazane zloupotrebe i devastacije na ovaj način. Ovaj Zakon prepun je stavaka i članaka kojima se "ozakonjuje" sve što bi podobni htjeli, a do sada nisu mogli.

AMANDMAN 12

Članak 46. briše se.

Objasnenje

Pomorsko dobro je opće dobro i ne može biti predmet vlasničkih prava. Koncesija je privremeno pravo kojim se ostvaruje, u određenoj mjeri, ograničavanje upotrebe pomorskog dobra. Ako Vlada omogućava posebnu upotrebu i/ili gradnju na pomorskom dobru za građevine i druge zahvate u prostoru na razdoblje do 50 godina, praktički se privatizira pomorsko dobro (stavak 3.). Isto tako isto ako to omogućava predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, a u trajanju do 20 godina, može se govoriti o privatizaciji pomorskog dobra (stavak 4.). Jednako se odnosi na Upravno vijeće nadležne lučke uprave, koje je stavkom 5. ovlašteno da ograniči upotrebu općeg dobra koncesijom u trajanju do 10 godina.

AMANDMAN 13

Članak 48. stavak 6. briše se.

Objasnenje

Ovaj stavak omogućuje da koncesionar podnosi tužbe u vezi s pomorskim dobrom koje mu je dano u koncesiju, kao i tužbe radi naknade štete, radi činidbe i dr. protiv osoba koje mu ometaju izvršenje prava i obveza iz ugovora o koncesiji. Funkcija Zakona nije da staje u zaštitu jače strane - koncesionara, koji je stekao pravo upravljanja nečim što je bilo opće dobro, što samo po sebi treba biti apsolutna iznimka. Koncesionar bi Zakonom trebao biti upozoren na svoje obveze, a ne na pravo da pored razvlaštenja stanovnika nad općim dobrom još ima pravo i davanja tužbi. Uostalom sam je zakonodavac u preambuli ovog Zakona ustvrdio da je važno "pitanje zadovoljavanja javnog interesa tako da se stupanj ograničenja opće upotrebe svede na minimum, kako bi plaže kao pomorsko dobro i opće dobro zaista bile dostupne svima pod jednakim uvjetima" (str. 106. Zakona).

Davanje mogućnosti koncesionaru da tuži koga god hoće zbog djelovanja na koncesioniranom području je nedopustivo jer to ne može ni Vlada ni Sabor niti Županija niti JLS, već isključivo DORH u ime države, tako da je očigledan nesklad u odnosu prava institucija i koncesionara.

AMANDMAN 14

Članak 51. stavak 7. mijenja se i glasi:

"(7) Kada je davatelj koncesije *Hrvatski sabor*, Stručno povjerenstvo za koncesije odlukom imenuje Hrvatski sabor."

Objasnenje

Ako je na lokalnoj razini davatelj koncesije jedinica područne (regionalne) samouprave, dakle predstavničko tijelo, onda bi na nacionalnoj razini davatelj koncesije trebao biti Sabor a

ne Vlada RH. Nizom članaka se ovim Zakonom razvlašćuje Hrvatski sabor kao najviše zakonodavno tijelo u RH, a Vlada stječe do sada nepostojeće ovlasti. Stječe se dojam da se u ovom (kao i nizu drugih zakona u 10. sazivu sabora) cilja sva vlast koncentrirati u ruke Vlade.

AMANDMAN 15

Članak 52., stavak 1. mijenja se i glasi:

“Davatelji koncesija jesu:

1. Hrvatski sabor
2. jedinica područne (regionalne) samouprave“

Obrazloženje

Jednako kao i kod prethodnog članka.

AMANDMAN 16

Članak 52., stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) *Hrvatski sabor* odlukom daje koncesiju iz članka 48. ovoga Zakona za predmete koncesije iz članka 49. ovoga Zakona od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku i koncesije u zakonom zaštićenim dijelovima prirode proglašenim od strane Hrvatskoga sabora.”

Obrazloženje

Jednako kao i kod prethodnog članka.

AMANDMAN 17

Članak 52., stavak 4. briše se.

Obrazloženje

Stavkom se definira da kada postoje opravdani gospodarski interesi i koncesija obuhvaća i gradnju novih građevina uz ulaganja koja se ne mogu amortizirati u roku iz stavka 3. ovoga članka, te se ukupni gospodarski učinci ne mogu, sukladno Studiji opravdanosti davanja koncesije, ostvariti u roku iz stavka 3. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske može dati koncesiju na rok preko 50 godina uz prethodnu suglasnost Hrvatskoga sabora na obavijest o namjeri davanja koncesije.

Iako se ovdje, konačno, ovlašćuje Hrvatski sabor za neku odluku (dok se u nizu drugih stavaka razvlašćuje) potrebno je brisati stavak, jer nije jasno kada bi koncesija uopće mogla biti opravdana na rok duži od 50 godina.

AMANDMAN 18

Članak 59. stavak 4. briše se.

Obrazloženje

Ako se dogodi situacija opisana u čl. 59. potrebno je pokrenuti kaznenu prijavu USKOK-u, a ne legalizirati zloupotrebu položaja i dužnosti nekog službenika. Ovaj članak ozakonjuje "pogodovanje", mito i korupciju. Kada koncesionar sa županijom, mimo ugovora, dogovori "ulaganje", ovim mu se člankom osigurava da se riješi konkurencije za naredni period.

AMANDMAN 19

Članak 59., stavak 5. briše se.

Obrazloženje

Ovim se stavkom omogućuje da vrijednost izmjene ugovora o koncesiji smije biti do 50 posto prvotno procijenjene vrijednosti koncesije. Ove odrednice sve su protivne EU direktivama, trebale bi biti usklađene i sa Zakonom o koncesijama, kao i tržišnom natjecanju. Više puta je zakonodavac upozoren u sklopu Radne skupine da je ovakvo koncesioniranje suprotno direktivama. Niti radnoj skupini niti javnosti nije transparentno predstavljeno mišljenje Ministarstva financija na ovaj dio Zakona, a to bi mišljenje teško moglo biti pozitivno, na ovaj dio Zakona.

AMANDMAN 20

Članak 55., stavak 3. briše se.

Obrazloženje

Stavkom 3. ovog članka omogućena je koncesija za prirodne morske plaže, na rok do pet godina, a dužina koncesije određuje se procjenom potrebnog vremena za povrat ulaganja (amortizacija, čl. 55).

Smisao koncesioniranja, propisanim i EU direktivama, je da se koncesija ne daje na rok kojim se uloženo amortizira, kako bi se zaradilo. Ako se na prirodnim plažama ne može graditi, dakle ni ulagati, kako je moguće da se pojavljuje stavak kojim se omogućuje koncesija kao oblika ugovaranja gospodarskog korištenja prirodne plaže?

Direktive zbog kojih je mijenjan Zakon o koncesijama 2017. godine strogo zabranjuju ovakve malverzacije i izračune trajanja koncesioniranja. Niti jedna direktiva EU ne propisuje da se plaže moraju da koncesiju odnosno da ne mogu ići pod upravu JLS i dozvole (odobrenja).

AMANDMAN 21

Članak 60. briše se.

Obrazloženje

U praksi dokazano loše potkoncesioniranje, koje služi samo da omogući zaradu probranim koncesionarima, ovim se člankom legalizira. Pokazano je da se potkoncesioniranjem naknade povise za 10-30%, a zarada se temelji isključivo na mogućnosti koncesionara koja mu je dana, često, kao posljedica sprege politike i privatnih interesa.

AMANDMAN 22

Članak 61. briše se.

Obrazloženje

U praksi dokazano loše potkoncesioniranje, koje služi samo da omogući zaradu "velikih igrača", ovim se člankom legalizira. Podobnom koncesionaru ovime se omogućava da dođe do pomorskog dobra da bi ugovorima o poslovnoj suradnji potkoncesionirao "sporedne djelatnosti". To je u praksi poznato kao "bandićevski adventski model". Sporedna djelatnost je definirana kao djelatnost iz područja usluga koja se obavlja na području danom u koncesiju od strane pravnih osoba ili obrtnika, a kao ona koja ne zahtijeva građenje. Očito je riječ o tipičnoj djelatnosti malih poduzetnika kojima se sada nameće da svoju djelatnost obavljaju putem "velikih", koji će pak profitirati od pukog posredništva, za koje nije potrebna nikakva ekspertiza niti se taj status stječe na temelju uspješnih rezultata, već je dovoljno biti podoban, veliki koncesionar.

AMANDMAN 23

Članak 63. stavak 2. briše se.

Obrazloženje

Članak 63. stavak 2. omogućuje da se ono što je postojalo u prvom čitanju Zakona ovdje ponovni, u ponešto izmijenjenom obliku. Naime zakonodavac je u drugom čitanju izostavio izraz kao što je "funkcionalna cjelina" hotela, kampa ili turističkog naselja s plažom, no ovim stavkom je to ponovno vratio. Naime, za obavljanje gospodarske aktivnosti, na javnoj uređenoj morskoj plaži, koja se, doduše, ne smije ograditi, omogućeno je da bude "infrastrukturno povezana" s hotelom, kampom ili turističkim naseljem. Tumači se da je hotel, kamp ili turističko naselje izvršilo ulaganje u infrastrukturu. Stoga se pravda "infrastrukturna povezanost". Drugim riječima ograničava se opća upotreba, možda ne ogradom, ali mogućnošću da koncesionar tuži osobu koja "omete izvršenje prava i obveza iz ugovora o koncesiji" (članak 48. stavak 6.).

AMANDMAN 24

Članak 66. briše se.

Obrazloženje

Članak je potrebno brisati jer omogućuje založno pravo na koncesiju. Ako koncesionar ne izvršava svoje obveze, koncesija se može prenijeti na treću osobu radi naplate. Založni vjerovnik, banka tako može postati vlasnik koncesije, iako nije to prethodno bila niti je nužno u interesu lokalne zajednice niti nacionalnom interesu da banka postane koncesionar. Tako i lokalna zajednica ne može nametnuti svoje interese, nit se širi nacionalni interesi mogu braniti, a jedini je motiv koji će određivati i status pomorskog dobra, ostvarivanje profita.

AMANDMAN 25

Članak 67. briše se.

Obrazloženje

Članak je potrebno brisati jer omogućava založno pravo na koncesiji nad pomorskim dobrom. Zakon mijenja status općeg dobra s nedopustivim ciljem ostvarivanja stvarnih i založnih prava na općem dobru trećim osobama putem založnog prava. Iako je na prvom čitanju Zakona već upozoreno da je založno pravo u sukobu sa statusom općeg dobra i gospodarenjem pomorskim dobrom u duhu dobrog gospodara, založno pravo je ostalo u ovom članku, te ga je nužno brisati.

AMANDMAN 26

Članak 68., stavak 1. briše se.

Obrazloženje

Stavkom je omogućen prijenos ugovora o koncesiji na treću osobu. Zakon mijenja status općeg dobra s nedopustivim ciljem ostvarivanja stvarnih i založnih prava na općem dobru trećim osobama putem založnog prava. Iako je na prvom čitanju Zakona već upozoreno da je založno pravo u sukobu sa statusom općeg dobra i gospodarenjem pomorskim dobrom u duhu dobrog gospodara, založno pravo je ostalo u ovom članku, te ga je nužno brisati.

AMANDMAN 27

Članak 71., stavak 5 briše se.

Obrazloženje

Članak definira dodjeljivanje dozvola na pomorskom dobru koje dodjeljuje izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno ravnatelj javne ustanove za zaštićene dijelove prirode, dok stavak 5. dopunjuje da se dozvole mogu izdavati samo za obavljanje djelatnosti i korištenje pomorskog dobra "manjeg značaja". Zakon ne definira kako se određuje što je "manjeg značaja", a što većeg. Stoga je zbog mogućih nejasnoća potrebno brisati ovaj stavak. Tako neće doći niti do razlikovanja dozvola i koncesija, odnosno potkoncesioniranja

za razne gospodarske djelatnosti, a koje bi dodjeljivali veliki koncesionari i tako u podređenu poziciju stavljali one manje, a u svrhu zarade.

AMANDMAN 28

Članak 78, stavak 6. briše se.

Obrazloženje

Ovim se stavkom omogućava koncesioniranje prirodnih plaža umjesto da se ta područja daju na upravljanje JLS i neko odobrenje za djelatnost koja je recimo tamo potrebna ili osiguranje neke osnovne infrastrukture što JLS savršeno dobro rješava.

AMANDMAN 29

Članak 80., stavak 2. mijenja se i glasi:

“(2) Morska plaža posebne namjene koristi se na temelju koncesije ako je riječ o javnoj ustanovi u sustavu zdravstva čiji osnivač je Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) samouprave, a čiji korisnici su u toj ustanovi radi liječenja i/ili rehabilitacije.

Obrazloženje

U stavku 2. nije jasno zašto je u sadašnjoj verziji zakona predviđeno da se koncesija daje za nudističku plažu (zakonodavac koristi izraz "naturalni turist" koji nije uvriježen), stoga se amandmanom precizno definira da se koncesija izdaje samo za slučaj da je riječ o zdravstvenoj ustanovi čiji osnivač je Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) samouprave, a čiji korisnici su u toj ustanovi radi liječenja i/ili rehabilitacije. Stavak se također mijenja prema pravopisnim normama (osnivač je Republike Hrvatske - Republika Hrvatska).

Uz to termin "morske plaže posebne namjene" je upitan jer je zakonodavac u prvom čitanju posebnu namjenu definirao kao vojnu i sličnu, što tako i treba biti, jer se taj pojam koristi za takve potrebe.

Jasno je da je kategorija posebnih plaža smišljena zato da ostanu plaže koje se mogu ograđivati, ograničavati pristupom ili naplaćivati. Stječe se dojam da je dodatak za nudističke plaže samo tu kako bi se skrenulo pažnju sa tzv. novog zdravstvenog turizma koji će upravo biti usmjeren na ograničavanje opće upotrebe.

AMANDMAN 30

Članak 81. briše se.

Obrazloženje

Arbitrarno određivanje postotka u kojima se može ograničiti javna upotreba plaže sigurno neće pridonijeti dostupnosti plaža za sve (sada 40% kopna, 20% mora, u prvom čitanju zakona 70% kopna, 30% mora).

Kako su upozorili aktivisti udruge Javno je dobro, postoci bi trebali biti definirani vrlo detaljno pravilnikom za koncesioniranje plaža gdje postoji mogućnost precizno obrazložiti što i kako se smije zauzimati. Imamo primjere poput Hemingway bara u Rijeci gdje je koncesionar godinama uzurpirao plažu, usprkos odlukama gradskog vijeća.

Stječe se dojam da je zakonodavac ovaj članak do drugog čitanja ispravio, jer je ionako unaprijed odlučio kao će popustiti na simbolički način, snižavanjem postotka dok će u pravilu na plaži možda biti zaposleni i redari koji će raditi u korist koncesionara, a postotak će na licu mjesta, i onako, biti teško utvrditi bez jasnih kriterija o kojem se dijelu obale radi. Istina da je zakonodavac ispravio dio gdje je bilo rečeno da je postotak područja ići u najam, a definiran je postotak za obavljanje djelatnosti, no to je i definicija gospodarskog korištenja plaže putem koncesije - gdje se definira pravo na djelatnost u ograničenom obimu na prethodno definiranom području uz obavezu o skrbi, čišćenju, organizaciji itd.

AMANDMAN 31

Članak 113., briše se.

Obrazloženje

Ovim se člankom omogućuje održavanje kulturnih manifestacija, sajmovi i sličnih događaja, bez suglasnosti lokalne zajednice, a u trajanju do čak jednog mjeseca. Lučka uprava može, bez suglasnosti lokalnih stanovnika, dati koncesije na dijelu lučkog područja čak u trajanju od mjesec dana.

AMANDMAN 32

Članak 163., stavak 1. briše se.

Obrazloženje

Člankom 163., stavkom 1. određeno je da je tijelo koje upravlja lukom posebne namjene dužno i ovlašteno održavati red u luci. Mjesta uz more neće moći nadgledati red u lukama jer je to pravo dano isključivo lučkim redarima iz Županijske lučke uprave.

AMANDMAN 33

Članak 168. briše se.

Obrazloženje

Člankom je određeno da je lučka uprava dužna imati barem jednog lučkog redara u svakoj luci otvorenoj za javni promet županijskog značaja i luci u kojoj pristaje brod u sustavu

javnog linijskog pomorskog prijevoza. To znači da u lukama lokalnog značaja neće biti lučkih redara niti nadglednika reda jer ih članak nije propisao.

AMANDMAN 34

Članak 170., stavak 3. briše se.

Obrazloženje

Člankom 170., stavkom 3. omogućeno je da optužni prijedlog za prekršaj propisan ovim Zakonom ili pravilnikom o redu u luci otvorenoj za javni promet koji u nadzoru utvrdi lučki redar podnosi ravnatelj. Drugim riječima, osobe bliske ravnatelju lučke uprave kojeg je postavila Vlada neće biti prekršajno optužene. Potrebno je uvesti osigurače da se klijentelizam, nepotizam i korupcija izbjegnu, a ne donositi zakone koje ih potiču.

AMANDMAN 35

Članak 216., stavak 4. briše se.

Obrazloženje

Stavkom je definirano da se svi upisi prava vlasništva na nekretninama koje su pomorsko dobro, a koji potječu od nekadašnjeg prava upravljanja korištenja ili raspolaganja na nekretninama u društvenom vlasništvu čiji su nositelji bili bivše općine, provedeni u korist njihovih pravnih sljedbenika jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u vrijeme stupanja na snagu Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi („Narodne novine“, broj 90/92.) bile pomorsko dobro - nevaljani i bez pravnog učinka. Drugim riječima, stavkom članka 216. je omogućeno da se vlasništvo autobusnih stanica uz more ili recimo cesta uz more prenese s JLS na Vladu RH. Ovime Vlada neopravdano stječe vlasništvo, bez prethodnog objašnjenja niti procjena učinka propisa.

AMANDMAN 36

Članak 220., stavak 3. briše se.

Obrazloženje

Člankom i stavkom definirano je da se postupci izmjene koncesija koji su započeti prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama („Narodne novine“, br. 158/03., 100/04., 141/06., 38/09., 123/11., 56/16. i 98/19.), a odnose se na koncesije koje je dalo nenadležno tijelo, završe prema odredbama ovoga Zakona. Time je praktički legalizirano da se nezakoniti postupci izmjena koncesija završe prema novom Zakonu ZPDLM bez dodatnih reperkusija po prekršitelje.

Zastupnica Katarina Peović

kk